

רבקה משולח:

**„מתרגם הוא משהו
אכזר מאחרי הקלעים!“**

התיאטרון הקאמרי עומד לתת נוק-אאוט רציני לכל הפמיניסטיות הצועקות שמקפחים את הנשים בכל המיקצועות. בשבוע הבא עומדת לעלות על הבימה הצגת נשים בצמרת, מחזה שנכתב בידי אשה, תורגם בידי אשה, מבוים בידי אשה, משוחק עליידי שבע נשים ואפילו על התאורה אחראית אשה. מגשתי את המתרגמת הוותיקה רבקה משולח, שתירגמה את המחזה ושאלתי אותה אם כל עניין הנשים הוא טריק מירסומי, או שיש בזה מסר פמיניסטי.

יש איזה מסר, אבל אולי הוא, בעצם, מסר אנטי-פמיניסטי. המחזה טוען שהפמיניזם הלך רחוק מדי. ברצון שלהן להשתוות לגברים, עשו הנשים צעד אחד יותר מדי והפכו ליצורים מאוד קשוחים, מאוד אגוצנטריים ומאוד בלתי-ינשיים.

● **ההצגה הזאת שימשה עבורי כסיבה לשרוחח איתך קצת על תרגום, שבלעדיו לא היית קוראת שום ספר זר ולא מבינה הרבה מאוד הצגות תיאטרון, ובכל זאת אתם, המתרגמים, כמעט אנונימיים.**

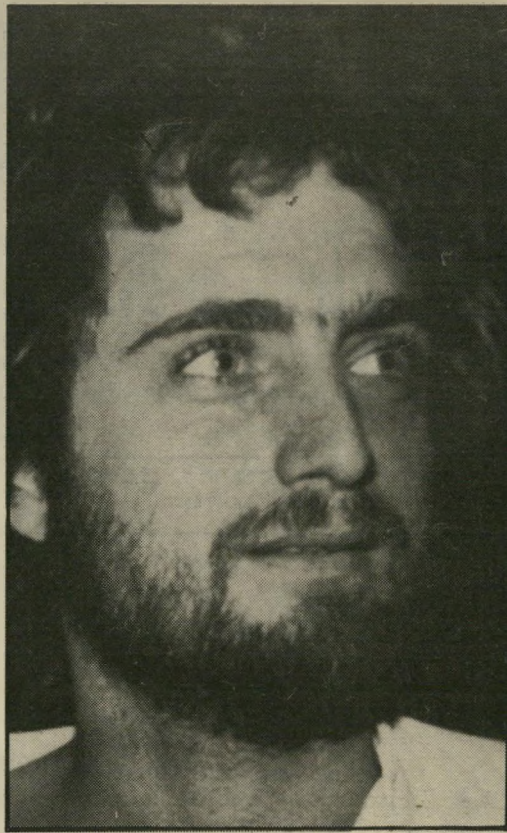
גם אני מרגישה שאני חיה במחתרת. מבקרים לא מתייחסים כמעט למתרגם ולעבודתו. בתרגום לתיאטרון יש בכלל הרגשה שאיכשהו אנחנו תומכים קצת בתפאורה וזה הכל. זה מאוד מתסכל, אבל אני לא רואה מה אפשר לעשות. תירגמתי כבר 50 מחזות שהוצגו בתיאטרון ועדיין אני מרגישה כמשהו מאוד אפור מאחרי הקלעים.

● **יש הבדל בין תרגום ספר לתרגום לתיאטרון?**

הבדל גדול. מתרגם של ספר יושב על יד השולחן, מתרגם וגומר את עבודתו. אצלי עבודת השולחן היא רק חלק מהעבודה. בגמר התרגום אני מתחילה למרוד את הבגר על הלכות. אני יושבת בחזרות, משנה דברים, בודקת אם המישפטים נוחים להאמר עליידי השחקנים. לפי רעתי, זה השלב המרתק ביותר של העבודה.

● **האם תרגום הוא מיקצוע שאפשר להתפרנס ממנו בארץ?**

כל המתרגמים שאני מכירה עוברים גם בדברים אחרים כדי להתפרנס בכבוד.

מיכה קירשנר:

**„כל בחורה ברחוב אלנבי
רוצה להיות כארה פוסט!“**

שוב נבחרה מלכת-יופי ישראלית, וגם זו בלונדית כחולת-עיניים. למה כל מלכות-יופי נראות אותו הדבר. האם יש איזה אידיאליזם כלל עולמי, שלפיו הולכים כולם, שאלתי את הצלם מיכה קירשנר.

בהחלט יש. האמריקאים שולטים בעניין הזה. יחד עם הג'ינס והרייבנד הם הפיצו בעולם את אידיאל היופי הנשי ההוליוודי. כלונדית, כחולת-עיניים ומעל מטר ושבעים. זה הגיע כמובן גם אלינו, וכל בחורה ברחוב אלנבי רוצה להיות כארה פוסט. אף אחת לא רוצה להיות ז'אן מורו.

● **ידוע שאנחנו קונים הכל מאמריקה. מזה עם אירופה, גם שם יש אותו אידיאל יופי?**

אמריקה מכופפת את היד לכל העולם.

● **בארץ יש המון בחורות יפהפיות ושחרחרות בעלות יופי מיוחד. מדוע אתה, בצלם, לא מנסה להכניס אותן לשוק היפות?**

אני מנסה, אבל זה לא פשוט. מלבד יוצאים מהכלל, המפרסמים רוצים חתיכה בלונדית על הכרזה. הם חושבים שזה מוכר יותר טוב את המוצר שלהם. אין מה לעשות. אנחנו כולנו התרגלנו לקנות סחורה אמריקאית ולא סחורה מפקיסטן או מפרס.

● **אבל אנחנו קונים גם סחורה מיפאן, מזה עם היופי של הנשים היפאניות?**

הכי מעניין הוא שהיבוא הכי טוב ליפאן היום זה דוגמניות אמריקאיות, שכולן נראות אותו דבר.

● **האם אידיאל היופי משתנה כל כמה שנים?**

הוא משתנה, אבל תמיד נשאר בתוך המיסגרת המערבית. פעם אידיאל היופי היה נשים מלאות, נוסח רובנס, אחר-כך שלטה הרוגמנית השרופה טוויגי בכיפת היופי, ועכשיו שולטת יותר בנות-כפר בריאות. אבל לכל אורך הדרך זה יופי כהיר ומעורב.

● **מה אידיאל היופי הנשי שלך?**

ז'אן מורו.

● **יש סבוי שזה יהפוך לאידיאל יופי בללי?**

הלוואי, אבל אני לא מאמין.

יהורם גאון:

**„לכתוב זה דבר נהדר
ועושה תיאבון להמשיך!“**

כולם כבר יודעים על צאת תקליטו ה-31 של יהורם גאון. באמצע הדרך. כל אוהביו שמחים ומתרגשים. אבל יהורם עצמו מתרגש כבר צעד אחד קדימה. לקראת שבוע-הספר יוצא לאור סיפרו הראשון, שגם הוא נקרא אמצע הדרך. בספר מופיעים הלהיטים שעשה גאון וביניהם קיטעי קישור שנכתבו עליידי הזמר עצמו.

● **זו הפעם הראשונה שאתה בעצמך כותב. איך ההרגשה?**

זה באמת נהדר וזה עושה תיאבון גדול להמשיך.

● **כתבת ארבעה שירים וכתבת קיטעי קישור שהם מעין אוטוביוגרפיה קצרצרה. פרצת את המחסום. מעכשיו תכתוב לעצמך את כל השירים? אולי ספר שלם?**

לאט לאט. זו לא היתה משימה קלה להתיישב ולכתוב. עכשיו אני נח. אני לא מעין לחלום שאכתוב מילים לתקליט שלם. כל העסק קצת מפחיד. אני מרגיש שהספר הזה הוא גולם שקם על יוצרו ואני מחכה לראות מה יקרה.

● **משוררים מוציאים לאור את שיריהם, מלחינים מפרסמים תווים למנגינות שהיברו. אבל זה לא כלייך מקובל שאדם יוציא ספר שאחרים כותבו. למה עשית את זה?**

עד שלא ידעתי שהחלק שלי בספר יהיה חשוב בתוך החלק של הכותבים האחרים, באמת לא העזתי. אני יודע על אחרים שעשו את זה וחשבתי אז שזה לא הגון. אבל כרגע שהסתבר לי שהחלק שלי לא נופל מהחלק ששאלתי מחבריי הכותבים האחרים, קיבלתי עוז להוציא את הספר לאור.

● **איך אתה רוצה שיתייחסו לספר, כאל שירון, כאל ספריקריאה רגיל, כאל אוטוביוגרפיה שלך?**

לא יודע. אני מניח שבגלל הקטעים שלי אי-אפשר יהיה להתייחס לזה כמו אל שירון. לא הכל שמח שם. ניסיתי לתת תמונה של בן-הארץ שגדל בירושלים וחווה חוויות מסוימות. אני מקווה שבאמצעותי יקבל הקורא תמונה של מצב בתוך תקופה.